

Bescherming van de rechten van verdachten tijdens politiedetentie en politieverhoor: Praktijktraining voor advocaten

'Train the trainer' cursus, georganiseerd door de NVSA

Supralat

Procedurele rechten van verdachten in strafzaken tijdens detentie op het politiebureau zijn door recente nationale en Europese wetgeving versterkt. Hierdoor zijn de rol en positie van de advocaat tijdens deze fase en tijdens het politieverhoor uitgebreid.

In het kader van het door de Europese Unie gefinancierde project *"Strengthening suspects' rights in pre-trial proceedings through practice-oriented training for lawyers"* (SUPRALAT) hebben Maastricht University, Universiteit Antwerpen (België), Dublin City University (Ierland), Hungarian Helsinki Committee (Hongarije) and PLOT (België), in samenwerking met onder meer de European Criminal Bar Association (ECBA), de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten (NVSA), Irish Law Society, Budapest Bar Association (Hongarije) en de Orde van Advocaten Tongeren (België) met het oog daarop een trainingsprogramma voor (met name) strafrechtadvocaten ontwikkeld.

Doel van het Supralat trainingsprogramma

Het ontwikkelde Supralat trainingsprogramma heeft ten doel strafrechtadvocaten de theoretische kennis en praktische vaardigheden aan te reiken die nodig zijn voor een effectieve uitoefening van hun professionele rol in het adviseren en verdedigen van verdachten tijdens de piketfase, met inbegrip van de eerste contacten op het politiebureau, consultatie en verhoorbijstand. Het trainingsprogramma beoogt daarnaast een actieve, reflectieve en cliëntgerichte vakcultuur te stimuleren en de ontwikkeling van een effectieve werkrelatie tussen politie en advocatuur te bevorderen.

Een pilot versie van deze training, georganiseerd door de NVSA, zal van start gaan in de week van 17 april 2017 en plaatsvinden in Maastricht. Op basis van deze pilot zal worden gezien of aanpassingen aan het oorspronkelijke programma moeten plaatsvinden, alvorens de cursus op grotere schaal (en op verschillende locaties in het land) kan worden gegeven door de daartoe opgeleide trainers. Deze locatiecursussen zullen door de NVSA worden georganiseerd. Meer informatie daarover volgt nadat de pilot heeft plaatsgevonden.

Voorafgaand aan de pilot zal – in de periode van 30 januari t/m 6 maart 2017 – allereerst een 'train the trainer' programma worden aangeboden aan maximaal 15 (ervaren) strafrechtadvocaten, teneinde deze strafrechtadvocaten in staat te stellen om (ná de pilot) de op basis van de pilot verder ontwikkelde cursus aan andere strafrechtadvocaten te doceren. De NVSA is thans (dan ook) op zoek naar (zeer) ervaren strafrechtadvocaten, die bereid zijn om (kosteloos) aan het 'train the trainer' programma deel te nemen, met het oog op het later door hen zelf doceren van het Supralat trainingsprogramma.

Ofwel en kort chronologisch samengevat:

- In de periode 30 januari t/m 6 maart 2017 zal een 'train de trainer' cursus worden gehouden, bedoeld om de trainers van het Supralat trainingsprogramma voor strafrechtadvocaten op te leiden;
- In de week van 17 april 2017 zal een pilot Supralat trainingsprogramma van start gaan, gedoceerd door (idealerweise) twee van de strafrechtadvocaten opgeleid in het 'train the trainer' programma;
- Vanaf (waarschijnlijk) najaar 2017 zal het (uiteindelijke) Supralat trainingsprogramma door de NVSA worden aangeboden op verschillende locaties in

Nederland, gedoceerd door de (maximaal 15) strafrechtadvocaten die in het 'train the trainer' programma daartoe zijn opgeleid.

Het 'train the trainer' programma

Het 'train the trainer' programma is bedoeld voor (zeer) ervaren strafrechtadvocaten met ruime onderwijservaring, die de tijdens het 'train the trainer' opgedane kennis later (waarschijnlijk vanaf najaar 2017) kunnen én willen doceren aan andere strafrechtadvocaten.

Data, locatie en PO-punten van het 'train the trainer' programma

Het 'train the trainer' programma bestaat in totaal uit 5 weken en begint op 30 januari 2017. In de eerste drie weken werken deelnemers zelfstandig in een elektronische leeromgeving. Dit e-learning programma wordt gevolgd door twee 'face to face' praktijksessies van in totaal 5 dagdelen (2,5 dag). Deze 'face to face' sessies zullen plaatsvinden op woensdag 22 februari 2017 van 9.30-17.30 uur (Maastricht) en woensdag 8 maart 2017 (9.30-17.30 uur) en donderdag 9 maart 2017 (9.30-13.00 uur) (Maastricht). Nadere informatie over de specifieke locatie (in Maastricht) zal later bekend worden gemaakt. Aanwezigheid bij alle praktijkdagen is verplicht.

Het aantal contacturen van het 'face to face' programma bedraagt 16 uren. Daarmee 'telt' dit programma in ieder geval 16 PO-punten, maar de verwachting is dat de cursisten van het 'train the trainer' programma ten minste 30 uren van hun tijd aan deze cursus zullen besteden: het is mogelijk dat niet al deze uren voor PO-punten in aanmerking komen.

Het profiel van de cursisten van het 'train the trainer' programma en aanmelding

Het 'train the trainer' programma is bedoeld voor strafrechtadvocaten met een aantoonbare interesse in het onderwerp, ervaring in het geven van professionele opleiding aan advocaten (en/of andere juridische beroepen) of universitair onderwijs, bij voorkeur in een interactieve setting, en (bij voorkeur) met ruime ervaring in het verlenen van Salduz-bijstand. Omdat de cursus specifiek bedoeld is om docenten op te leiden om de cursus zelf te gaan geven, is een (ruime) ervaring als docent en/of verbondenheid met een opleidingsinstelling een pre, zoals ook de uitgesproken bereidheid om 'het geleerde' vervolgens aan andere strafrechtadvocaten te doceren. Daartoe zal door de NVSA – nadat de pilot versie van de Supralat training heeft plaatsgevonden – een onderwijsprogramma worden opgesteld.

Geïnteresseerde strafrechtadvocaten die voldoen aan dit profiel worden verzocht zich bij het bestuur van de NVSA te melden met een (verkort) CV (en waar nodig een nadere toelichting daarop) (te richten aan: vankampen@fzkc.nl). Er is ruimte voor maximaal 15 strafrechtadvocaten. De uiterste inzendtermijn is **1 december 2016**.

Kosten van het 'train the trainer' programma

Deelname aan het 'train the trainer' programma is kosteloos. Op dit moment is nog onduidelijk of reis- en verblijfkosten (in Maastricht) vergoed kunnen worden. Het is (dus) mogelijk dat deze kosten voor rekening van de cursisten blijven.

Voor de deelname van (twee van) de trainers aan de pilot, die eveneens in Maastricht zal worden gehouden en (logischerwijze) hetzelfde programma kent, is wel een vergoeding van reis- en verblijfkosten beschikbaar. Ook zullen deze docenten (van de NVSA) een (beperkte) vergoeding ontvangen voor het docentschap tijdens de pilot.

De omvang en inhoud van het definitieve Supralat programma zal naar verwachting in de zomer 2017 worden vastgesteld. Voor zover de NVSA nu kan overzien, zal daarbij waarschijnlijk gelden dat de docenten daarvoor (uiteraard) een vergoeding zullen ontvangen

voor gemaakte reis- en verblijfkosten, alsmede een (beperkte) vergoeding voor het doceren van de cursus en de voorbereiding daarvan.

Nadere informatie over de opzet en inhoud van het ‘train the trainer’ programma (en de pilot)

Zoals hiervoor is aangegeven, bestaat het ‘train the trainer’ programma uit een doorlopend traject, over een periode van **5 weken**, te beginnen op 30 januari 2017, bestaande uit delen aangeboden door middel van *e-learning* en contactmomenten.

In het **theoretische deel** van de training zullen de volgende onderwerpen aan bod komen:

- De rol van de advocaat tijdens detentie van de verdachte op het politiebureau en tijdens het politieverhoor, met inbegrip van de implicaties van recente nationale en Europese regelgeving hiervoor;
- Het belang en de betekenis van een actieve, bedachtzame en cliëntgerichte professionele aanpak;
- De relatie tussen politie en advocatuur: het belang van een professionele aanpak en effectieve communicatie teneinde de professionele doelen van de advocaat te bereiken;
- Het herkennen van kwetsbaarheid (met inbegrip van taalbeperkingen) bij cliënten en de toetsing van hun competentie om aan het verhoor deel te nemen;
- Het herkennen van verhoortechnieken en de uitoefening van (ongeoorloofde) druk tijdens het verhoor, en het op gepaste manier ingrijpen in geval van onbehoorlijke ondervraging evenals ter bescherming van de rechten van de verdachte;
- Communicatievaardigheden voor advocaten ten behoeve van een effectieve invulling van hun rol tijdens detentie van de verdachte op het politiebureau (bijvoorbeeld m.b.t. het genereren van vertrouwen bij de cliënt, informeren over de rechten van de cliënt, het geven van advies, het verkrijgen van relevante informatie van de politie en het bespreken van/onderhandelen over bepaalde procedurele uitkomsten voor de cliënt).

In het **praktische deel** van de training (5 dagdelen) zullen de deelnemers:

- Stilstaan bij hun professionele rol op het politiebureau en tijdens het politieverhoor, en factoren die een bedreiging vormen voor een effectieve invulling van deze rol;
- Mogelijke strategieën identificeren en bespreken om dergelijke bedreigingen het hoofd te bieden;
- Communicatietechnieken en vaardigheden zoals aan bod gekomen in het theoretische deel oefenen, technieken om een effectieve werkrelatie met cliënt en politie te ontwikkelen inclusief;
- Communicatietechnieken voor gepaste en effectieve tussenkomst tijdens het verhoor van de verdachte oefenen.

Docenten

De ‘train the trainer’ cursus wordt uitgevoerd onder begeleiding van:

- Mr. Rebecca Heemskerk, advocate bij Zuketto Advocaten en docent Straf(proces)recht;
- Dr. Miet Vanderhallen, universitair docent, gespecialiseerd in criminologie en rechtspsychologie;
- Dr. Robert Horselenberg, universitair docent rechtspsychologie; en
- Dr. Daniëlle Verstegen, universitair docent onderwijsontwikkeling en –onderzoek

Deelnemers

Zie voor de beoogde deelnemers van het ‘train the trainer’ programma hetgeen hiervoor (onder ‘het profiel van de cursisten’) is opgemerkt. De *uiteindelijke* training die door de aldus opgeleide trainers zal worden verzorgd, is hoofdzakelijk bedoeld voor strafrechtadvocaten

die met enige regelmaat verdachten (zullen) bijstaan op het politiebureau, ongeacht hun ervaringsniveau.

Het ontwikkelde Supralat trainingprogramma kan daarnaast, in het kader van beroepsoverschrijdende educatie en/of voor zover relevant voor hun professionele rol, interessant zijn voor politiemensen, leden van het Openbaar Ministerie en leden van de rechterlijke macht. Voor sommige delen van de training (bijvoorbeeld rollenspellen, zie beneden) zal naar een actieve deelname van de politie worden gestreefd.

Het maximum aantal deelnemers van het 'train de trainer' programma zal beperkt worden tot 20 (waarbinnen is voorzien in de deelname van 15 advocaten en 5 leden van politie/OM/rechterlijke macht).

Methodologie

Het programma is ontwikkeld door een interdisciplinair team, bestaande uit strafrechtadvocaten en andere juristen, academici, psychologen en experts op het gebied van opleiding en educatie.

De training is gebaseerd zijn op de volgende educatieve beginselen:

- *Blended learning*;
- Coöperatief en *peer-to-peer* leren;
- Actief, constructief en interactief leren;
- *Authentic learning*.

In de bijeenkomsten zullen de cursisten deelnemen aan simulaties van situaties die men in de praktijk tegenkomt op het politiebureau, zoals een consultatie of een verhoor.

Nadere informatie en aanmelding

v.mols@maastrichtuniversity.nl (inhoud programma)

VanKampen@fzkc.nl (aanmelding)